

Abeceda (Buchstabenlehre)

Heidegger jednou prohlásil, že dnes je ve filosofii zapotřebí znovu začít u jakési „Buchstabenlehre“. S tím lze souhlasit – je to ostatně naprosto nezbytné v každé době, nejen dnes (ale dnes je to možná ještě naléhavější). Ale to nejdůležitější zůstává takto ještě nevysloveno: nelze se totiž vrátit ke staré abecedě, jako by ta byla v pořádku – tu abecedu je třeba trochu změnit, upravit, vylepšit. A aby to nebylo zatíženo ani starými, ani novými chybami, je třeba znát aspoň to nejdůležitější z minulosti. Nelze tedy začít prostě znovu a od počátku, jako kdyby se předtím a mezitím nic nestalo, a začít jakoby na zelené louce. Onu „abecedu“ však lze vylepšovat jen pod tou podmínkou, že se co možná nejlépe vyznáme jak v té dosavadní práci s abecedou starou, tak v některých důsledcích, k jakým ta dosavadní práce vedla, jaké přinesla a „měla“. A s tím ještě také souvisí to, že – podobně jako v jiných případech – i zde přirovnání v něčem nedostačuje, a v něčem spíše ukazuje na rozdíly, víc než na podobnosti. Při slovesném (víc než vůbec jazykovém) projevu se písmena abecedy (spíše než vyslovované hlásky) „chovají“ takříkajíc „neutrálně“ (nebo téměř neutrálně). Tak tomu ovšem vůbec není s „abecedou“, o kterou jde ve filosofii.

(Písek, 100117-1.)